

GDZIEŚ POMIĘDZY

- deutsche Version weiter unten -

Co się dzieje, gdy opuszczamy nasze domy i mieszkania i zbliżamy się do śladów wiosek, w których mieszkamy i ludzi, którzy są naszymi sąsiadami?

Na zaproszenie dwóch projektów RAA Warsztaty historyczne Zeitlupe i Perspektywa, zaangażowane i zainteresowane osoby z lokalnej pracy historycznej na transgranicznym Pomorzu spotkały się 13 kwietnia 2023 r., aby porozmawiać o zainteresowaniach i potrzebach lokalnej pracy historycznej na wiejskim obszarze przygranicznym. Jolanta Grenke i Edward Orłowski ze Stowarzyszenia Dwór Ramin otworzyli drzwi dworu w Ramin. Stowarzyszenie łączy region przygraniczny między Greifswaldem a Szczecinem w szerokim zakresie działań i jest ważnym motorem polsko-niemieckiego współistnienia na obszarach wiejskich Pomorza.

Obecni byli aktywni wolontariusze z lokalnych izb historycznych i muzeów w Rothenklempenow, Ramin i Damerow, dr Karola Stark ze Stowarzyszenia Historii Lokalnej Meklemburgii-Pomorza Przedniego, Przemysław Jackowski z sieci centrów usługowo-doradczych Euroregionu Pomerania, przewodniczący regionalnego Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Sołectwa Dołuje i Kościno w gminie Dobra, David Adler i Josefa Baum z Kulturlandbüro Uecker-Randow oraz Jolanta Grenke i Edward Orłowski z Gutshaus Ramin e.V.

**GDZIEŚ POMIĘDZY
POSZUKIWANIE ŚLADÓW W
WIEJSKIM POMORZU**

**PIERWSZE SPOTKANIE
TRANSGRANICZNEGO PROJEKTU W
13 KWIETNIA 2023R.
(DWOREK RAMIN)**

RAPORT I WIDOKI

zeitlupe

Irgendwo dazwischen

GDZIEŚ POMIĘDZY

Uczestnicy opowiedzieli o swoich działaniach, ale także o problemach i lukach w pracy nad historią lokalną w regionie. Prezentowane działania obejmowały ambitne projekty wystawiennicze, takie jak obecny projekt wystawienniczy "Krowa - wczoraj/dziś/jutro" lokalnego muzeum historii w Rothenklempenow, badania lokalnego muzeum historii w Damerow nad zebranymi wieszakami na ubrania dawnych sklepów żydowskich w niemieckim Szczecinie lub regularne spotkania lokalnego muzeum historii w Ramin na temat ucieczki i wypędzenia, a także liczne działania na rzecz budowania społeczności Stowarzyszenia na rzecz rozwoju Sołectwa w Dołujach i Kościnie.

Do tematu historii migracji na obszarach wiejskich podeszliśmy zabawowo, wykorzystując grę metodyczną "Migracja-Irytacja". Jakie są irytujące momenty, kiedy opuszczamy nasze domy i mieszkania i zbliżamy się do śladów wsi, w których mieszkamy i ludzi, którzy są naszymi sąsiadami? Jakie są oczekiwania wobec dobrej i zrównoważonej lokalnej i transnarodowej pracy historycznej, która może podejmować i opowiadać o przestrzeniach doświadczeń strony niemieckiej i polskiej?

Jednym z wymienionych kryteriów było odzwierciedlenie istniejącej różnorodności regionu. Ale także doświadczenie urodzenia, dorastania i starzenia się w jednym miejscu, a tym samym doświadczenia zmian na Pomorzu w XX wieku, powinno - według jednego z uczestników - zostać uznane i opowiedziane.

Inne podmioty, takie jak Heimatverband M-V, Kulturlandbüro Uecker-Randow i Dział Kultury Pomorskiej Pomorskiego Muzeum Państwowego w Greifswaldzie, chcą pracować w dalszym procesie, aby historia obszarów wiejskich została opowiedziana przez tych, którzy są częścią tej historii - starych i nowych mieszkańców wsi na przygranicznym Pomorzu.

Więcej informacji na temat projektu można znaleźć na stronie zeitlupe-nb.de, zeitlupe@raa-mv.de oraz pod numerem telefonu +49 - (0)395 - 570 80 570.

**GDZIEŚ POMIĘDZY
POSZUKIWANIE ŚLADÓW W
WIEJSKIM POMORZU**

**PIERWSZE SPOTKANIE
TRANSGRANICZNEGO PROJEKTU W
13 KWIETNIA 2023R.
(DWOREK RAMIN)**

RAPORT I WIDOKI

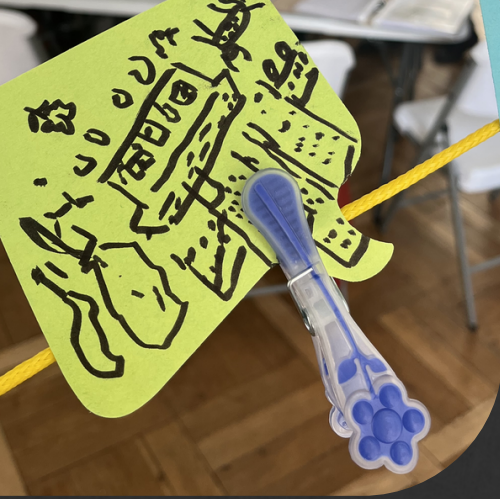

zeitlupe

Irgendwo dazwischen

GDZIEŚ POMIĘDZY

Was geschieht, wenn wir unsere Häuser und Wohnungen verlassen und uns den Spuren der Dörfer, in denen wir leben, und den Menschen, die unsere Nachbar*innen sind, nähern?

Auf Einladung der beiden RAA-Projekte Geschichtswerkstatt zeitlupe und perspektywa kamen am 13. April 2023 Engagierte und Interessierte der lokalen Geschichtsarbeit aus dem grenzübergreifenden Pommern zusammen, um über Interessen und Bedarfe der lokalen Geschichtsarbeit im ländlichen grenzübergreifenden Raum zu sprechen. Jolanta Grenke und Edward Orłowski vom Förderverein Gutshaus Ramin e.V. öffneten hierfür die Tore des Gutshauses in Ramin. Der Verein vernetzt in verschiedensten Aktivitäten die grenzübergreifende Region zwischen Greifswald und Szczecin und ist ein wichtiger Motor für das deutsch-polnische Zusammenleben im ländlichen Pommern.

Dabei waren aktive Engagierte aus den Heimatstuben und Heimatmuseen in Rothenklempenow, Ramin und Damerow, Dr. Karola Stark vom Heimatverband Mecklenburg-Vorpommern e.V., Przemysław Jackowski vom Netzwerk der Service- und Beratungszentren der Euroregion Pomerania, die Vorständinnen des regionalen Fördervereins Dołuje und Kościno in der Gemeinde Dobra, David Adler und Josefa Baum vom Kulturlandbüro Uecker-Randow sowie Jolanta Grenke und Edward Orłowski vom Gutshaus Ramin e.V.

**IRGENDWO DAZWISCHEN
SPURENSUCHE IM LÄNDLICHEN
POMMERN**

**AUFTAKTTREFFEN ZUM PROJEKT AM
13. APRIL 2023 (GUTSHAUS RAMIN)**

BERICHT & AUSBLICK

per
spekt
ywa

zeitlupe

Irgendwo dazwischen

GDZIEŚ POMIĘDZY

Die Beteiligten berichteten über ihre Aktivitäten, aber auch über Probleme und Leerstellen der lokalen Geschichtsarbeit in der Region. Die vorgestellten Aktivitäten reichten dabei von anspruchsvollen Ausstellungsprojekten wie dem aktuellen Ausstellungsprojekt „Die Kuh – gestern/ heute/morgen“ des Heimatmuseums Rothenklempenow über Recherchen der Heimatstube Damerow zu gesammelten Kleiderbügeln ehemaliger jüdischer Geschäfte im deutschen Stettin oder regelmäßige Treffen der Heimatstube Ramin über Flucht und Vertreibung bis hin zu zahlreichen gemeinschaftsstiftenden Aktivitäten des Fördervereins Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Sołectwa in Dołuje und Kościno.

Spielerisch näherten wir uns dem Thema Migrationsgeschichte im ländlichen Raum mit dem Methodenspiel „Migracja-Iritacja“ oder auch „Migration-Irritation“. Welches sind die irritierenden Momente, wenn wir unsere Häuser und Wohnungen verlassen und uns den Spuren der Dörfer, in denen wir leben, und den Menschen, die unsere Nachbar*innen sind, nähern? Welche Erwartungen gibt es an eine gute und nachhaltige lokale und transnationale Geschichtsarbeit, die die Erfahrungsräume der deutschen und der polnischen Seite aufgreift und erzählen kann?

Die vorgefundene und bestehende Vielfalt der Region abzubilden wurde dabei als eines der Kriterien genannt. Aber auch die Erfahrung, an einem Ort geboren zu werden, aufzuwachsen und alt zu werden und auf diese Weise den Wandel Pommerns im 20. Jahrhundert zu erleben, sollte – so ein Teilnehmender – anerkannt und erzählt werden. Andere Akteure wie der Heimatverband M-V, das Kulturlandbüro Uecker-Randow und das Kulturreferat Pommern vom Pommerschen Landesmuseum Greifswald wollen sich im weiteren Prozess dafür einsetzen, die Geschichte der ländlichen Räume von denen erzählen zu lassen, die Teil dieser Geschichte sind – den alten und neuen Bewohner*innen der Dörfer im grenzübergreifenden Pommern.

Weitere Informationen zum Projekt erhalten Sie bei zeitlupe-nb.de,
zeitlupe@raa-mv.de und unter der Telefonnummer +49 – (0)395 – 570 80 570.

**IRGENDWO DAZWISCHEN
SPURENSUCHE IM LÄNDLICHEN
POMMERN**

**AUFTAKTTREFFEN ZUM PROJEKT AM
13. APRIL 2023 (GUTSHAUS RAMIN)**

BERICHT & AUSBLICK

Irgendwo dazwischen

---

zeitlupe

